

2025/660

2025.4.2.

A BIZOTTSÁG (EU) 2025/660 RENDELETE

(2025. április 1.)

az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet XVII. mellékletének az agyagkorongokban előforduló policiklusos aromás szénhidrogének (PAH-ok) tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 68. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Számos policiklusos aromás szénhidrogén (PAH) veszélyes anyagnak minősül rákkeltő, perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT) tulajdonságai és/vagy nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) tulajdonságai miatt. A környezet és az emberi egészség védelme érdekében az 1907/2006/EK rendelet XVII. mellékletének 50. bejegyzése több keverék esetében azok felhasználása vagy forgalomba hozatala, valamint egyes árucikkek esetében azok forgalomba hozatala tekintetében korlátozza a PAH-tartalmat. PAH-ok az agyagkorongokban (más néven agyaglamabokban) kötőanyagként használt egyes termékekben is jelen vannak. Az agyagkorongok gyakorlás céljából a sportlövészek és az apróvadra vadászók által használt repülő (csészealj alakú) célpontok. Előállításuk során kötőanyagként magas hőmérsékletű szurkot, kőszénkátrányt (CTPHT), kőolajkátrányt vagy más gyantaféleket használnak. Becslések szerint évente legalább 270 tonna PAH kerül a környezetbe a PAH-tartalmú agyagkorongok előállítása és használata során. A PAH-okat tartalmazó agyagkorongok további használata fokozza a környezet-terhelést, valamint egyre nagyobb környezeti és humán expozícióhoz vezet. Mivel a PAH-ok perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT), illetve nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) anyagok, környezetben való felhalmozódásuk hatásai hosszú távon kiszámíthatatlanok. Ezért a kibocsátások karakterisztikája szolgál helyettesítőként a kockázatok tekintetében.
- (2) A CTPHT rákkeltő, PBT és vPvB tulajdonságai miatt különös aggodalomra okot adó anyagnak minősül, és szerepel az 1907/2006/EK rendelet XIV. mellékletében. Az említett tulajdonságok a PAH-ok CTPHT-ban való jelenlétére vezethetők vissza. A Bizottság a C(2022)1510 ⁽²⁾ és a C(2022)1512 ⁽³⁾ határozattal elutasította a CTPHT-nek az agyagkorongok előállításában kötőanyagként való felhasználására vonatkozóan benyújtott engedélykérelmeket. Az engedélyezési követelmény nem vonatkozik az árucikkekben található anyagok forgalomba hozatalára, és az agyagkorongokból felszabaduló PAH-okkal kapcsolatban felmerült aggályok az Unióba behozott, CTPHT-t tartalmazó agyagkorongokra is vonatkoznak.
- (3) Emellett az Unióban az agyagkorongokban a CTPHT helyett jelenleg kötőanyagként használt alternatívák is tartalmaznak PAH-okat, igaz ugyan, hogy ez utóbbiakban a PAH-koncentráció általában alacsonyabb, mint a CTPHT esetében. Mindeközben nagyon alacsony PAH-tartalmú és PAH-mentes alternatívák is rendelkezésre állnak.
- (4) Az Unión belüli magas szintű védelem biztosítása és a nem kívánt helyettesítés elkerülése érdekében a Bizottság 2021. július 2-án az 1907/2006/EK rendelet 69. cikkének (1) bekezdése alapján felkérte ⁽⁴⁾ az Európai Vegyianyag-ügynökséget (a továbbiakban: Ügynökség), hogy készítse el a XV. melléklet szerinti korlátozási dokumentációt a lővészeti használt agyagkorongokban előforduló PAH-okra vonatkozóan.

⁽¹⁾ HL L 396., 2006.12.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>.

⁽²⁾ HL C 130., 2022.3.23., 8. o.

⁽³⁾ HL C 130., 2022.3.23., 7. o.

⁽⁴⁾ https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/rest_ctpht_mandate_en.pdf/6ca115c7-d892-1c27-3329-6d0e4ab34b87?t=1628765272700.

- (5) 2021. december 22-én az Ügynökség közzétette a XV. melléklet szerinti dokumentációt⁽⁵⁾, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy az Unióban előállított vagy az Unióba importált, PAH-tartalmú kötőanyagokkal előállított agyagkorongokkal kapcsolatos kockázatok kezelésére uniós szintű fellépésre van szükség az emberi egészség és a környezet uniós szintű, harmonizált, magas szintű védelmének biztosítása, valamint az áruk Unión belüli szabad mozgásának biztosítása érdekében. A belső piac hatékony működése csak akkor érhető el, ha a tagállami követelmények nem térnek el jelentősen egymástól. Ausztriában, Belgium egyes részein és Hollandiában már jelenleg is érvényben vannak korlátozó rendelkezések.
- (6) Az Ügynökség azt javasolta, hogy 18 indikátor PAH vegyületre vonatkozóan az agyagkorongok száraz tömegére vetítve 0,005 tömegszázalékos koncentrációs határértéket vezessenek be, amely a forgalomba hozott agyagkorongokban nem léphető túl. Az Ügynökség javasolta továbbá, hogy a szóban forgó agyagkorongok használatára vonatkozóan is vezessenek be korlátozást annak érdekében, hogy megakadályozzák a korlátozás hatálybalépése előtt forgalomba hozott agyagkorongokból származó kibocsátásokat⁽⁶⁾. Mivel sokféle PAH létezik, és a kötőanyagokban való jelenlétük is változó, a korlátozás feltételeit gyakorlati okokból olyan mérhető és jól ismert PAH-ok koncentrációja alapján kell meghatározni, amelyek más PAH-ok esetében indikátorként szolgálnak. Ezért az említett 18 indikátor PAH koncentrációjának az agyagkorongokban történő korlátozása korlátozza az agyagkorongokban előforduló többi PAH-ok mennyiségét is. Az Ügynökség négy lehetséges koncentrációs határérték vizsgálata után úgy döntött, hogy a 0,005 tömegszázalékos határértéket kell előnyben részesíteni, mivel így több mint 99 %-kal csökkenteni lehet a PAH-kibocsátást, és megfelelő alternatívák állnak rendelkezésre. A 18 indikátor PAH-ra megállapított 0,005 %-os koncentrációs határérték kizárná a CTPHT, a kőolajkátrány és a petróleumgyanta kötőanyagként való használatát az agyagkorongokban. A korlátozás gyakorlati alkalmazhatóságának megkönnyítése érdekében az indikátorként szolgáló PAH-ok körét a Nemzetközi Sportlövő Szövetségnek (ISSF) a versenyeken használt agyagkorongokra vonatkozó hatályos szabályaival összhangban kell meghatározni; ezek a szabályok a 18 indikátor PAH-ra vonatkozóan az agyagkorongok száraz tömegére vetítve 0,005 tömegszázalékos koncentrációs határértéket írnak elő.
- (7) Az Ügynökség a korlátozás hatálybalépését követően egyéves átmeneti időszak alkalmazását javasolta, amely időszak alatt a száraz tömeg legfeljebb 1 tömegszázalékának megfelelő PAH-ot tartalmazó agyagkorongok előállítása és használata lenne engedélyezett. Az Ügynökség úgy ítélte meg, hogy átmeneti időszakra van szükség ahhoz, hogy az Unióban ne lépjen fel hiány a használható agyagkorongokból, időt biztosítva az előállítóknak arra, hogy az alacsony PAH-tartalmú kötőanyagok beszerzéséhez új beszállítókat találjanak, és előállítási eljárásaikat megfelelően módosítani tudják. A gyakorlatban ez azt jelentené, hogy a korlátozás hatálybalépésétől kezdve nem lehetne kötőanyagként CTPHT-t tartalmazó agyagkorongokat forgalomba hozni és használni, mivel az ilyen agyagkorongok PAH-tartalma magasabb az előírtnál. Az agyagkorongokban használt CTPHT kötőanyagok további alkalmazásának engedélyezése az egyéves átmeneti időszak során 114 tonna PAH-kibocsátást eredményezne, amely gazdasági előnyökkel nem, vagy csak korlátozott mértékben járna, mivel hasonló árú alternatív kötőanyagok állnak már rendelkezésre. Emellett az uniós előállítók már nem használnak CTPHT-t az agyagkorongok előállítása során.
- (8) 2022. szeptember 13-án az Ügynökség kockázatértékelési bizottsága (RAC) véleményt fogadott el, amelyben arra a következtetésre jutott, hogy a kockázat csökkentésének hatékonysága, a megvalósíthatóság és a nyomon követhetőség szempontjából az Ügynökség által javasolt korlátozás a legmegfelelőbb uniós szintű intézkedés az azonosított kockázat kezelésére. A RAC megjegyezte, hogy a 18 PAH környezetbe történő kibocsátására vonatkozóan rendelkezésre álló információk elegendő alapot szolgáltatnak annak megállapításához, hogy a PAH-ot tartalmazó agyagkorongok jelenlegi és esetleges jövőbeli használata PBT, vPvB és rákkeltő tulajdonságokkal rendelkező anyagok környezetbe történő kibocsátásával járna. Egyetértett az Ügynökséggel abban is, hogy a foglalkozási expozíció, az agyagkorongok kezeléséből és kilövéséből eredő emberi expozíció, valamint a kapcsolódó emberi egészségügyi kockázat (rák) a korlátozás szükségességét alátámasztó bizonyítékok, bár ezeket mennyiségi szempontból nem vizsgálták. A RAC megjegyezte, hogy az agyagkorongokhoz használt kötőanyagokból folyamatosan a környezetbe kerülő PAH-ok hosszú távon a PAH-expozícióhoz köthető emberi és környezeti kockázatot jelentenek. A RAC egyetértett azzal, hogy a javasolt korlátozás lenne a leghatékonyabb kockázatkezelési intézkedés a PAH-okat tartalmazó agyagkorongokból származó PAH-kibocsátás és PAH-expozíció csökkentésére. Egyetértett azzal is, hogy eltérések bevezetése nem indokolt. Emellett az Ügynökség megközelítésével összhangban a RAC egyetértett azzal, hogy a korlátozásnak a kiválasztott 18 indikátor PAH-ra vonatkozóan megállapított, az agyagkorongok száraz tömegére vetítve 0,005 tömegszázalékos koncentrációs határértéken kell alapulnia, amelynek révén nagyjából 99 %-kal lehetne csökkenteni a PAH-kibocsátást.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/ca0e70c1-db56-5d5f-55e1-76668c2d9623>.

⁽⁶⁾ ECHA (2022). Background Document to the Opinion on the Annex XV report proposing restrictions on Substances containing polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) in clay targets for shooting (Háttérdokumentum a XV. melléklet szerinti dokumentációról szóló véleményhez, amely korlátozásokat javasol bevezetni a lövészet célú agyagkorongokban használt, policiklusos aromás szénhidrogéneket (PAH) tartalmazó anyagokra vonatkozóan) <https://echa.europa.eu/documents/10162/1cbc7e0f-4d6e-f8dd-cea2-0d32781281b2>.

- (9) A RAC egyetértett az Ügynökséggel abban is, hogy a 18 indikátor PAH tekintetében az agyagkorongok száraz tömegére vetítve megállapított legfeljebb 1 tömegszázalékos ideiglenes koncentrációs határérték megakadályozná a CTPHT kötőanyagként való használatát az agyagkorongokban, de átmenetileg lehetővé tenné más PAH-tartalmú kötőanyagok használatát. A RAC megjegyezte azonban, hogy a javasolt egyéves átmeneti időszak a 18 indikátor PAH esetében legalább 150 tonna kibocsátást eredményezhet.
- (10) 2022. december 2-án az Ügynökség társadalmi-gazdasági elemzéssel foglalkozó bizottsága (a továbbiakban: SEAC) véleményt fogadott el. A SEAC arra a következtetésre jutott, hogy a javasolt korlátozás – figyelembe véve annak társadalmi-gazdasági előnyeit és költségeit – a legmegfelelőbb uniós szintű intézkedés az azonosított kockázatok kezelésére, feltéve, hogy a feltételek a SEAC javaslatának megfelelően módosításra kerülnek.
- (11) A SEAC úgy ítélte meg, hogy a korlátozást rendes körülmények között átmeneti időszak nélkül azonnal végre lehetne hajtani, de megjegyezte, hogy az Oroszországgal szemben alkalmazott jelenlegi kereskedelmi szankciók hatással lehetnek egyes alternatívák rövid távú rendelkezésre állására, ezért a szállítói láncok zavarainak elkerülése érdekében az átmeneti időszak kizárása helyett egyéves átmeneti időszak bevezetését részesítette előnyben. A SEAC azonban nem értett egyet az Ügynökséggel a PAH-koncentráció átmeneti időszakra vonatkozóan megállapított ideiglenes határértékét illetően. Figyelembe véve a kereskedelmi szankciók miatt az öko- és természetes gyanták rövid távú rendelkezésre állásával kapcsolatban felmerülő aggályokat, a SEAC a 18 indikátor PAH tekintetében az agyagkorongok száraz tömegére vetítve 0,1 tömegszázalékos ideiglenes koncentrációs határérték alkalmazását tartja indokoltnak az egyéves átmeneti időszak alatt. A 18 indikátor PAH-ra vonatkozóan megállapított említett koncentrációs határérték a korlátozás hatálybalépésétől kezdve azonnal megtiltaná az olyan agyagkorongok előállítását, amelyek PAH-tartalma meghaladja az említett határértéket. Ez ténylegesen megtiltaná az olyan agyagkorongok forgalomba hozatalát és használatát, amelyek nem felelnek meg ennek a koncentrációs határértéknek, és ennek következtében a továbbiakban nem lehetne az agyagkorongokban kötőanyagként CTPHT-t és kőolajkátrányt használni, és az Ügynökség által javasolt 1 tömegszázalékos koncentrációs határértékhez képest nagyobb kibocsátáscsökkentést lehetne elérni hasonló költségek mellett.
- (12) A SEAC egyetértett az Ügynökséggel abban, hogy az Unióban rendelkezésre állnak a kötőanyagok tekintetében műszakilag megvalósítható alternatívák, és hogy ezek némelyike néhány eurócenttel növelné az agyagkorongok fogyasztói költségét, így az Ügynökség által ajánlott korlátozás és a SEAC által ajánlott megoldás esetében is a teljes költség egyaránt 3,4 millió EUR lenne. A SEAC egyetértett az Ügynökséggel abban, hogy a korlátozás előnyeit az elkerült környezeti kibocsátások jelentik. A SEAC becslése szerint az Ügynökség által javasolt korlátozás évi 257 tonna kibocsátás elkerülését, míg a SEAC által ajánlott korlátozás 266 tonna éves kibocsátás elkerülését eredményezné.
- (13) A korlátozási eljárás során konzultációt folytattak az Ügynökségnek az 1907/2006/EK rendelet 76. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett, a végrehajtással kapcsolatos információcseréért felelős fórumával, melynek véleményét figyelembe vették.
- (14) A RAC és a SEAC tudomásul vette a fórum azon véleményét, hogy a korlátozás végrehajthatónak tekinthető, amennyiben kidolgoznak egy konkrét analitikai módszert, amely meghatározza a szükséges harmonizált vizsgálati megközelítést.
- (15) 2023. január 31-én az Ügynökség benyújtotta a Bizottságnak a RAC és a SEAC véleményét (?). A XV. melléklet szerinti dokumentációra, valamint a RAC és a SEAC véleményére figyelemmel a Bizottság úgy véli, hogy a PAH-ok koronglövészetben használt agyagkorongokban való forgalomba hozatala és használata elfogadhatatlan kockázatot jelent az emberi egészségre és a környezetre nézve, amit uniós szinten kell kezelni.
- (16) A Bizottság bizonyítottan tekinti, hogy a PAH-ok önmagukban vagy más anyagok összetevőjeként agyagkorongokban történő forgalomba hozatalára és használatára vonatkozóan az Ügynökség által javasolt korlátozás a legmegfelelőbb uniós szintű intézkedés az azonosított kockázat kezelésére, figyelembe véve annak társadalmi-gazdasági hatását és az alternatívák rendelkezésre állását.
- (17) A Bizottság úgy véli, hogy a 18 indikátor PAH-ra az agyagkorongok száraz tömegére vetítve megállapított 0,005 tömegszázalékos koncentrációs határértéket kell alkalmazni, mivel e koncentrációs határérték alkalmazása az alapforgatókönyvhöz képest a PAH-kibocsátás mintegy 99 %-os csökkentését eredményezné és lehetővé tenné elegendő alternatív kötőanyag rendelkezésre állását. Emellett számos előállító már állít elő olyan agyagkorongokat, amelyek a sportlövészetre vonatkozó hatályos nemzetközi szabályokkal összhangban megfelelnek a javasolt határértéknek.

(?) <https://echa.europa.eu/documents/10162/5a8fcf33-9adc-d6cf-611e-019cc034af62>.

- (18) A Bizottság úgy véli, hogy a javasolt korlátozásnak való megfelelés érdekében minden érdekelt fél számára elegendő időt kell biztosítani a megfelelő intézkedések meghozatalára, például a szállítási szerződések újratárgyalására és a meglévő készletek értékesítésére. A Bizottság ezt különösen fontosnak tartja, mivel az intézkedés nemcsak a XV. melléklet szerinti dokumentációban eredetileg javasolt 18 PAH-nak az agyagkorongokban való forgalomba hozatalát, hanem azok agyagkorongokban való felhasználását is korlátozza. Az említett korlátozás alkalmazását ezért 12 hónappal el kell halasztani, és ideiglenes koncentrációs határértéket nem kell megállapítani. A Bizottság úgy véli, hogy átmeneti időszakra van szükség annak érdekében is, hogy a szállítói láncban ne okozzon fennakadást az, hogy az agyagkorongokban használt, azok száraz tömegére vonatkozó 0,005 tömegszázalékos koncentrációs határértéknek való megfelelést lehetővé tevő, alternatív kötőanyagok két típusa (öko- és természetes gyanták), az alternatív kötőanyagok egyik legnagyobb előállítójára vonatkozó kereskedelmi korlátozások miatt rövid távon csak korlátozott mértékben áll rendelkezésre.
- (19) Az 1907/2006/EK rendeletet ezért helyénvaló ennek megfelelően módosítani.
- (20) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az 1907/2006/EK rendelet 133. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2025. április 1-jén.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az 1907/2006/EK rendelet XVII. melléklete a következő 50 a. bejegyzéssel egészül ki:

<p>„50a. Policiklusos aromás szénhidrogének (PAH)</p> <p>a) Acenaftén, CAS-szám: 83-32-9, EK-szám: 201-469-6</p> <p>b) Acenaftilén, CAS-szám: 208-96-8, EK-szám: 205-917-1</p> <p>c) Antracén, CAS-szám: 120-12-7, EK-szám: 204-371-1</p> <p>d) Benzo[a]antracén, CAS-szám: 56-55-3, EK-szám: 200-280-6</p> <p>e) Benzo[a]pirén, CAS-szám: 50-32-8, EK-szám: 200-028-5 (benzo[def]krizén)</p> <p>f) Benzo[b]fluorantén, CAS-szám: 205-99-2, EK-szám: 205-911-9 (benzo[e]acefenantrilén)</p> <p>g) Benzo[e]pirén, CAS-szám: 192-97-2, EK-szám: 205-892-7</p> <p>h) Benzo[ghi]perilén, CAS-szám: 191-24-2, EK-szám: 205-883-8</p> <p>i) Benzo[j]fluorantén, CAS-szám: 205-82-3, EK-szám: 205-910-3</p> <p>j) Benzo[k]fluorantén, CAS-szám: 207-08-9, EK-szám: 205-916-6</p> <p>k) Krizén, CAS-szám: 218-01-9, EK-szám: 205-923-4</p> <p>l) Dibenzo[a,h]antracén, CAS-szám: 53-70-3, EK-szám: 200-181-8</p> <p>m) Flourantén, CAS-szám: 206-44-0, EK-szám: 205-912-4</p> <p>n) Flourén, CAS-szám: 86-73-7, EK-szám: 201-695-5</p> <p>o) Indeno[1,2,3-cd]pirén, CAS-szám: 193-39-5, EK-szám: 205-893-2</p> <p>p) Naftalin, CAS-szám: 91-20-3, EK-szám: 202-049-5</p> <p>q) Fenantrén, CAS-szám: 85-01-8, EK-szám: 201-581-5</p> <p>r) Pirén, CAS-szám: 129-00-0, EK-szám: 204-927-3</p>	<p>2026. április 22-től önmagukban vagy más anyagok összetevőiként nem hozhatók forgalomba, illetve nem használhatók fel lövészetekhez használt agyagkorongokban, amennyiben azok a felsorolt PAH-okat 50 mg/kg-ot (az agyagkorong száraz tömegére vetített 0,005 tömegszázalékot) meghaladó össz mennyiségben tartalmazzák.”</p>
---	---